

Jindřichův Hradec

Kraj: Jihočeský

Správní obvod: Jindřichův Hradec

Nadmořská výška: 475 m n. m.

Počet obyvatel: 20 258

Adresa URL: www.jh.cz

Okres: Jindřichův Hradec

GPS souřadnice: 49.144482N, 15.006139E

První pís. zmínka: 1220 (805 let)

PSČ: 377 22

Památky a zajímavosti Jindřichův Hradec

Historické jádro Jindřichova Hradce je městskou památkovou rezervací.

Státní hrad a zámek Jindřichův Hradec

Dominantou Jindřichova Hradce je komplex hradu a zámku stojící na skalnatém ostrohu mezi řekou Nežárkou a Hamerským potokem. Zakladatelem hradu byl Jindřich z Nového Hradce, z rodu Vítkovců, jejichž hradní linii patřil až do začátku 17. století, kdy rod vymřel po meči. Původní stavbu nevelkého hradu dokončil kolem roku 1270 Oldřich I. z Hradce. Hrad se stal postupně komfortním renesančním zámekem. O největší přestavbu se zasloužili v 16. století Adam I. z Hradce. Roku 1694 přešel zámek do rukou rodu Černínů z Chudenic, během sedmileté války se z něj stala vojenská nemocnice a roku 1773 vyhořel. Při tomto požáru došlo k poškození velké části zámku a rekonstrukce se dočkal až za Evžena Černína.

Přes náhon vstoupíte branou na I. nádvoří. Předěl mezi II. a III. nádvořím tvoří Jáchymovo stavení, Gotický palác a Černá věž. V jejím sousedství stojí Červená věž (Menhartova). Na III. nádvoří jsou krásné velké a malé arkády, kamenná kašna s bohatě zdobenou kovanou mříží, Adamovo stavení, Španělské křídlo a vstup do Černé věže. Z III. nádvoří se dostanete do zahrady, kterou uzavírá Rondel.

Milovníci výhledů mohou navštívit Černou věž – hladomornu, která byla postavena ve 13. století. Její výška je více jak 32 m a stěny dosahují tloušťky až 3,5 m. Na ochoz vede 149 schodů.

Hradní kaple sv. Ducha se využívá ve spolupráci s jindřichohradeckým proboštským úřadem pro církevní svatební obřady.

Sakrální památky a významné historické stavby

Bývalý kostel sv. Máří Magdaleny s bývalou jezuitskou kolejí je původně asi nejstarší městský kostel, vystavěný ve 13. století, upraven goticky a znovu zřízen raně barokně. Zrušený byl roku 1788, pak byl uzavřen a prodán měšťanům jindřichohradeckým.

Proboštský kostel Nanebevzetí Panny Marie je gotická trojlodní stavba ze 14. století, dokončená začátkem 15. století. V letech 1489–1506 byla přistavěna Špulířská kaple, nověji upravován. Nádvořím kostela, jehož 68,3 m vysoká věž tvoří dominantu celé staré části Jindřichova Hradce, prochází 15. poledník východní délky.

Bývalý klášter minoritů s kostelem sv. Jana Křtitele byl založen raně goticky, později opravován. V kostele najdeme rozsáhlý cyklus nástěnných maleb ze 13. až 15. století. Roku 1584 byl klášter přeměněn na špitál, pro nějž byla vystavěna zvláštní budova před západním průčelím kláštera v renesančním

slohu.

Františkánský klášter s kostelem sv. Kateřiny, s ním přes ulici spojen mostem tzv. Klášteříček – pozdně gotický kostel založený Jindřichem IV. z Hradce roku 1478 pro řád Františkánů. Vysvěcen roku 1491. Ve 2. polovině 17. století byla raně barokní přestavba doplněna rotundovou kaplí sv. Antonína. Hřbitovní goticko-renesanční kostel Nejsvětější Trojice byl postavený v letech 1590–1594, v roce 1597 byla přistavěna Pírchanská kaple, věž je z roku 1852.

Hřbitovní kostel sv. Václava – původně gotický, přestavěn roku 1606, později upravován. Byl zničen zhoubným požárem roku 1801, avšak již v roce 1816 byl v pořádku z příspěvků měšťanů a obyvatel okolních vesnic, kteří zde pochovávali své zesulé

Kostel sv. Jakuba – se poprvé připomíná roku 1518. Roku 1856 byl stržen a na jeho místě vystavěn J. Kocábem novogotický kostel. Pod ním byl vylámán sklep, který sloužil jako hrobka Černínů. Evžen Černín (1796–1868), který nechal kostel postavit, dal si z Vídně převést těla svých rodičů a dvou malých sester, sám zde byl pochován a po něm jeho nástupci. Poslední Černín sem byl uložen roku 1932 – JUDr. R. Černín.

Městské hradby – Vedle opevnění, které chránilo hrad, mělo své hradby od 13. století i vnitřní město. Dodnes se zachovala jejich část nad Vajgarem, pod zadní frontou domů na náměstí Míru. Naproti bazénku v parku se dochovala z původních hradeb přestavěná půlkruhová bašta. Zbytky městských hradeb jsou patrné i na cestě z parku podél Nežárky směrem k Nežárecké bráně a zadní frontě bývalé jezuitské koleje.

Nežárecká brána je prvkem městského opevnění. Z původních tří městských bran se zachovala právě jen tato jediná, dříve též nazývaná Linecká. Brána je na západní straně ozdobena kamenným reliéfem městského znaku v renesanční kartuši, vnitřní strana brány byla na konci 17. století opatřena malovanými erby Jana Jiřího Jáchyma Slavaty a jeho manželky Marie Markéty z Rappachu.

Stará radnice se poprvé připomíná roku 1493, kdy na ní byla vybudována věžička, na které umístil mistr Hanuš z Prahy nový orloj. Při požáru města v květnu 1801 se obětí ohně stala i budova radnice, kterou bylo nutno znovu vystavět. V roce 1807 ji dokončil Josef Schaffer, známý jindřichohradecký stavitel. Dnes je stará radnice dvoupatrová budova s mansardovou střechou, nad průjezdem je městský znak v podobě, ve které ho v roce 1483 udělil Jindřichovu Hradci král Vladislav Jagellonský.

Krýzovy jesličky Jesličky jsou dílo jindřichohradeckého měšťana a punčochářského mistra Tomáše Krýzy a od roku 1998 jsou zapsány v Guinnessově knize rekordů jako největší mechanický lidový betlém na světě. Tomáš Krýza (1838–1918) vyráběl toto dílo přes 60 let. Z kaširovací hmoty (mouka, piliny, sádra a klíč) nebo ze dřeva vyrobil 1398 figurek lidí a zvířat, z nichž je 133 pohyblivých.

Muzea a galerie

Dům gobelínů v prostorách zámeckého pivovaru provozuje výstavní prostory s expozicemi tkalcovských stavů a strojů, dále expozice prezentující významné osobnosti tohoto oboru. V živé expozici je možné vidět zkušené tkadleny a restaurátorky při práci.

Muzeum Jindřichohradecka sídlí v budově bývalého jezuitského semináře na Balbínově náměstí.

Za dobu své existence vytvořilo bohatý sbírkový fond, z něhož jsou dnes návštěvníkům ve výstavních sálech představovány významné archeologické nálezy, velmi vzácná kolekce gotických plastik, doklady cechovní a řemeslné výroby, část sbírky obrazů a nábytku a nová expozice měšťanské a lidové

kultury.

Muzeum fotografie a moderních obrazových médií, o. p. s., kde jsou po celý rok k vidění expozice „Moc médií“, budované ve spolupráci s Národním technickým muzeem v Praze. Pro děti i dospělé jsou pořádány vzdělávací fotografické kurzy, workshopy, přednášky, besedy, komentované prohlídky, fotografické akce, soutěže a koncerty.

Stará radnice na Náměstí mírů nabízí informace o místní lokalce, výstavu vláčků, mašinek a modelů; k prohlídce láká také obnovená obřadní síň Jana Kotěry či výstava Z dějin městské samosprávy.

Muzeum čs. armády 1938 nalezneme na Státním hradu a zámku v Jindřichově Hradci

